

Haarlem

Gemeente Haarlem, Stadszaken

Jeugd, Onderwijs en Sport

2010/3343 02
D.V.

Retouradres Postbus 511, 2003PB Haarlem

Stichting Spaarnezicht
t.a.v. de heer Voorwinden,
Kruisweg 74,
2011 LG HAARLEM

Datum 30 januari 2011
Ons kenmerk STZ/JOS/2011/6325 en 2011/9721
Contactpersoon F. Vonk,
Doorkiesnummer 023-5115096
E-mail fvonk@haarlem.nl
Bijlage(n) Collegebesluit
Onderwerp Besluit B&W 'Opvang zwerfjongeren Spaarnezicht'

Geachte heer Voorwinden, leden van de Raad van Toezicht

Op 25 januari 2011 heeft het college van burgemeester en wethouders de nota 'Opvang zwerfjongeren Spaarnezicht' behandeld en besluiten genomen.

Vooruitlopend op de besluitvorming heeft het College bij brief d.d. 12 januari 2011 (kenmerk STZ/JOS/2010/334302) de gemaakte afspraken met uw instelling schriftelijk bevestigd. Hierbij is de opmerking geplaatst dat definitieve besluitvorming nog moet volgen.

Bij deze deel ik u mede dat u de inhoud van de brief d.d. 12 januari 2011 als definitief kunt aanmerken.

Aansluitend deel ik het volgende mede.

Tariefstelling en afdekken financieel risico

Uitgangspunt is een dagtarief van €128, = waarvan €55, = voor begeleiding en €63, = voor bed, bad en brood. Deze tarieven zijn inclusief 10% opslag. Met de opslag van 10% mag een reservering worden opgebouwd die niet meer mag bedragen dan 15% van de begroting 2011. Daarna mag de opslag van 10% niet meer in rekening worden gebracht. De reservering mag uitsluitend aangewend worden voor financiering van ontstane tekorten als gevolg van onderbezetting en/of onderbenutting van de opvang- en begeleidingscapaciteit. Voor eventuele hogere tekorten is St Spaarnezicht zelf risicodrager.

Gaarne bij beantwoording ons kenmerk vermelden.
Bezoekadres: Brinkmannpassage, Haarlem
www.haarlem.nl

Vervolgaanpak 'positie zwerfjongeren'

Het College heeft uitvoerig kennis genomen van de (achtergrond)problematiek van de zwerfjongeren. Duidelijk is geworden dat nog veel problemen niet zijn opgelost. Deze vaststelling is aanleiding geweest om – naast de aanpak zoals onder punt 6 'kanttekeningen' van de Collegenota beschreven – aanvullend als volgt te besluiten:

1. Realiseren doelmatige samenwerking tussen Spaarnezicht, BCT/OOGz en zorg- en hulpverleninginstellingen.
2. De doorstroom naar alternatieve woonvormen, zoals bijvoorbeeld begeleid kamerwonen, te bevorderen om langdurig verblijf in Spaarnezicht te voorkomen.
3. Zwerfjongeren te activeren tot het volgen van onderwijs, werk en/of zinvolle dagbesteding.

Het College verwacht op korte termijn hierover nadere besluiten te nemen..

Uw brief d.d. 11 januari 2011

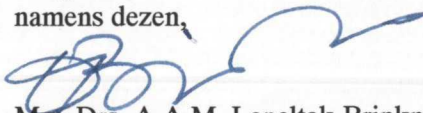
In uw brief uit u uw zorgen over het uitblijven van vorenbedoeld collegebesluit. In uw brief verzoekt u ons om een schriftelijke bevestiging van de met u gemaakte afspraken. Ik ga ervan uit dat uw brief, met de brief van het College d.d. 12 januari 2011 en de genomen collegebesluiten d.d. 25 januari 2011, als afgedaan kan worden beschouwd.

Tot slot

Voor toelichting en nadere uitwerking van de genomen besluiten worden door de heer Vonk met u nadere afspraken gemaakt.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Haarlem,
namens dezen,

Mw. Drs. A.A.M. Lepeltak-Brinkman

Hoofd afdeling Jeugd, Onderwijs en Sport,

Haarlem

Collegebesluit

Onderwerp : Opvang zwerfjongeren Spaarnezicht

Reg. Nummer : 2011/6325

1. Inleiding

In 2009 is gesignaleerd dat er onvoldoende middelen beschikbaar zijn voor adequate opvang van zwerfjongeren met als resultaat wachtlijsten en een financieringskort bij de uitvoerende organisatie St Spaarnezicht.

Inmiddels heeft i.s.m. de Provincie Noord Holland onderzoek plaatsgevonden naar de oorzaken en oplossingen van de gesignaleerde problematiek. Het onderzoek is nu afgerond. De voornaamste conclusies zijn:

- Dat Spaarnezicht geen onderdeel uitmaakt van het beleid Stedelijk Kompas en niet is aangesloten op de Brede Centrale Toegang. Het voeren van gemeentelijke regie is hierdoor niet goed mogelijk.
- 45% van de capaciteit van Spaarnezicht in 2009 is ingezet voor opvang van zwerfjongeren waarvoor de gemeente Haarlem geen (financiële) verantwoordelijkheid draagt. Deze opvang heeft geleid tot een wachtlijst voor zwerfjongeren uit de Veiligheidsregio Kennemerland.
- Kosten van opvang van minderjarige zwerfjongeren of van buiten de Veiligheidsregio Kennemerland worden niet of in beperkte mate vergoed door de financieel verantwoordelijke gemeenten en jeugdzorginstellingen. De tekorten op deze kosten zijn gefinancierd met subsidies van de gemeente Haarlem.

Het onderzoeksrapport is als bijlage bij deze nota toegevoegd. Op basis van de getrokken conclusies worden in deze nota aanbevelingen gedaan die leiden tot de doorvoering van een aantal noodzakelijke verbeteringen én recht doen aan Spaarnezicht.

2. Besluitpunten college

1. Het college besluit dat Spaarnezicht met ingang van 2011 aansluit op de Brede Centrale Toegang.
2. Het college besluit het budget bijzondere bijstand te verhogen met €354.000,= ter bekostiging van de maatschappelijke opvang en begeleiding van zwerfjongeren uit de regio door St. Spaarnezicht.
3. Deze kosten worden gedekt binnen programma 7 Werk en Inkomen, verstrekkingen bijzondere bijstand.
 - a. Vanuit programma 4 wordt €110.000 overgeheveld.
 - b. Het resterende bedrag van €244.000 wordt uit de algemene middelen gedekt. Dit besluit wordt meegenomen in de Bestuursrapportage 2011-1.
4. Het college besluit deze nota als deelnotitie op te nemen in het Regionaal Kompas.
5. Betrokkenen te informeren over de besluiten.
6. De cie Samenleving ontvangt deze nota ter informatie.

3. Beoogd resultaat

Het beoogd resultaat van deze notitie is structurele financiering voor de opvang van zwerfjongeren alsmede adequate opvang van zwerfjongeren.

4. Argumenten

Aansluiting Brede Centrale Toegang en Stedelijk Kompas wordt gerealiseerd

Met aansluiting van Spaarnezicht op de BCT en Stedelijk Kompas is Spaarnezicht onderdeel geworden van de bestaande structuur van beleid- en uitvoering voor maatschappelijke opvang. Haarlem is in staat om over de volle breedte van de

maatschappelijke opvang van dak- en thuislozen regie te voeren, zoals bedoeld met de doelstellingen uit programma 3 Welzijn en Zorg.

Aansluiting van Spaarnezicht bij de Brede Centrale Toegang (BCT) betekent voor zwerfjongeren dat zij zich voor maatschappelijke opvang moeten melden bij de BCT. Door de BCT worden zwerfjongeren direct geregistreerd in de Verwijsindex waardoor de hulpverlening op doelmatige wijze tot stand kan komen. Aansluiting bij de BCT betekent ook dat wachtlijsten worden voorkomen, dan wel snel worden onderkend zodat vroegtijdig maatregelen genomen kunnen worden.

Hierdoor ontstaat transparantie binnen het hulpverleningsveld en meer grip op de (redenen van) in-, en uitstroom van zwerfjongeren.

De criteria van toelating tot Spaarnezicht zijn transparant

Voor de toelating tot Spaarnezicht worden heldere criteria gehanteerd. De voornaamste zijn.

- Zwerfjongeren van minimaal 18 en maximaal 22 jaar oud die verbonden zijn aan de Veiligheidsregio Kennemerland hebben voorrang.
- Zwerfjongeren die onder (financiële) verantwoordelijkheid vallen van de buitenregionale gemeenten en/of de jeugdzorginstellingen worden alleen in Spaarnezicht geplaatst na overleg met deze partijen (over de financiële voorwaarden) en deze opvang niet leidt tot een wachtlijst voor de zwerfjongeren uit de Veiligheidsregio Kennemerland.

5. Financiële paragraaf

De kosten van de opvang van zwerfjongeren bedragen €936.000,= (begroting Spaarnezicht 2011). Bij gelijkblijvende vraag (cijfers 2009) naar opvang voor minderjarige en buiten regionale zwerfjongeren zal circa 45% van de begroting worden gefinancierd met externe middelen (respectievelijk gemeenten van buiten de Veiligheidsregio Kennemerland en Bureau Jeugdzorg/jeugdhulpverleningsinstellingen). Hiermee komt 55% voor rekening van de gemeente Haarlem; circa € 515.000, =.

Het criterium – dat zwerfjongeren die verbonden zijn aan de Veiligheidsregio Kennemerland voorrang krijgen bij plaatsing in Spaarnezicht – kan leiden tot een hoger procentueel aandeel in de totale opvang van zwerfjongeren in Spaarnezicht. In dat geval zullen de kosten ‘bijzondere bijstand zwerfjongeren’ toenemen. Voor 2011 wordt rekening gehouden met een stijging van €95.000, = tot totaal €610.000, =.

De dekking is als volgt:

€246.000	Bijzondere bijstand
€110.000	Budget instandhouding Spaarnezicht
€244.000	Gemeentelijke bijdrage maatschappelijk opvang ¹
€610.000	Totaal ‘bijzondere bijstand zwerfjongeren’

In aansluiting op de bestaande systematiek ontvangen zwerfjongeren uit de Veiligheidsregio Kennemerland van SoZaWe Haarlem een beschikking ‘bijzondere bijstand’ waarin, naast de te stellen voorwaarden, de kosten van opvang, zorgverzekering en zak- en kleedgeld zijn opgenomen.

¹ Bij de programmabegroting 2011-2015 is de gemeentelijke bijdrage maatschappelijke opvang ad €400.000 vrijgevalen t.g.v. de algemene middelen.

Haarlem

St Spaarnezicht gaat daarnaast de werkelijk gemaakte kosten van 'maatschappelijke opvang zwerfjongeren' in rekening brengen bij de financieel verantwoordelijken waaronder de buitenregionale gemeenten en de jeugdzorginstellingen.

De kosten voor gemeente Haarlem blijven daarmee beperkt tot die van de regiogebonden zwerfjongeren. Hiermee wordt voorkomen dat de gemeente Haarlem circa €245.000 extra subsidie verleend om de tekorten in de exploitatie – ontstaan als gevolg van te lage bijdragen van derden – te financieren.

Om het financiële risico bij onderbezetting af te dichten mag St Spaarnezicht de werkelijke kostprijs per dag met 10% verhogen. De op deze wijze gevormde reserve mag niet meer bedragen dan 15% van de begroting 2011, daarna mag St Spaarnezicht de opslag van 10% niet meer in rekening brengen. Voor eventuele hogere tekorten is St Spaarnezicht zelf risicodragend.

6. Kanttekeningen

Nog niet alle problemen zijn opgelost

Het onderzoek naar de (achtergrond)problematiek van de zwerfjongeren heeft duidelijk gemaakt dat nog veel problemen – van inhoudelijke aard – niet zijn opgelost. Zo is vastgesteld dat van de 55 geplaatste jongeren in 2009 er 51 de school (vaak ruim binnen de leerplichtige leeftijd) voortijdig hebben verlaten. Ruim tweederde heeft niet één diploma. Meer dan de helft van jongeren is bekend bij Politie en Justitie. Zeer opvallend is dat, relatief gezien, een groot deel van de groep minderjarige zwerfjongeren verantwoordelijk is voor agressie- en geweldsincidenten in Spaarnezicht. Ruim een derde van deze groep heeft al een detentieverleden of was in afwachting van detentie.

Opvallend is verder dat de opvang zich ook uitstrekt zwerfjongeren met een verstandelijke handicap, die zwakbegaafd zijn of jongeren die zwanger zijn en/of op het moment van opvang al een baby hebben.

Informatie leert dat het bij de onderzoeksgroep in de meeste gevallen gaat het om zorgmijdende risicojongeren waarvan de groep minderjarigen bij Bureau Jeugdzorg en diverse hulpverlening- en crisisinstellingen bekend zijn. Van de groep van 18 jaar en ouder is ruim tweederde bekend bij diverse hulpverleningsinstellingen en kampt meer dan een derde met (dreigende) verslavingsproblematiek. Van deze groep is 1 op de 10 bekend bij de crisisopvang en heeft 2 op 10 problemen van psychiatrische aard.

Uit het onderzoek naar de achtergronden is helder geworden dat de problematiek van de zwerfjongeren op (zeer) vroege leeftijd in de thuissituatie is ontstaan. Bijna 70% van de jongeren uit de onderzoeksgroep is opgegroeid in een (eenouder)gezin waarbij de ouder(s) verslaafd en/of psychiatrisch patiënt zijn en/of waarbij in de thuissituatie sprake was van huiselijk geweld en/of seksueel misbruik. In alle gevallen was minimaal sprake van een (ernstig) problematische gezins- en opvoedsituatie. De effecten hiervan zijn bij de onderzoeksgroep zichtbaar geworden op onderwerpen als gebrek aan onderwijs en/of werk, overlast, criminaliteit, agressie en geweld.

De onderzoeksresultaten zijn besproken met de Provincie. Conclusie is dat voor de oplossing van de geconstateerde problemen een 2-sporen aanpak nodig is.

Aanpak spoor 1

Voor de groep minderjarige zwerfjongeren zal de provincie in overleg treden met jeugdhulpverleningsinstellingen die verantwoordelijkheid dragen. Inzet is om met ingang van (uiterlijk) 1 april 2011 aanvullende richtlijnen in te voeren gericht op de

inzet van hulpverlening, het zo kort mogelijk houden van de opvangduur en de inzet van de crisisopvang².

De jeugdzorginstellingen, als opdrachtgevers van Spaarnezicht, zullen met Spaarnezicht afspraken maken over de mate van samenwerking, de inzet van de begeleidingsfunctie van Spaarnezicht en het maken van financiële afspraken.

Aanpak spoor 2

De beste oplossing voor de geconstateerde zwerfjongerenproblematiek is het voorkomen daarvan. De stelselherziening³ in de jeugdzorg biedt kansen om met deze ambitie in de vorm van een pilot in 2011 een start te maken.

In deze toekomtschets is ook de taak en rol van Spaarnezicht belicht. Hierbij is uitgesproken dat behoefte blijft bestaan aan de kerntaak 'maatschappelijke opvang zwerfjongeren'. De ontwikkelingen – veranderingen in rollen en taken van de jeugdhulpverlening, de jeugdzorg en gemeentelijke (regionale) inzet op de zorgverlening aan jeugdigen – zullen ook invloed hebben op de invulling van de begeleidingsfunctie van Spaarnezicht. Aanpassing en inpassing in genoemde ontwikkelingen zal voor Spaarnezicht onoverkomelijk zijn. In welke mate en in welke vorm is nu niet te duiden. Nader onderzoek, mogelijk binnen de pilot in het kader van de stelselherziening, zal hierover meer moeten duidelijk scheppen.

In overleg met de provincie is afgesproken om in samenwerking een opdracht te formuleren voor een pilot. Een pilot die gelijktijdig benut wordt om de betekenissen van de geplande stelselherziening c.q. transitie van de provinciale jeugdzorg naar gemeenten te onderzoeken en helder in kaart te brengen. In het 1^e kwartaal van 2011 zal over de vervolgaanpak een collegevoorstel worden geformuleerd.

7. Bijlagen

1) *Brief d.d. 17 oktober 2009 (briefnr.2009/203515) van Stichting Spaarnezicht.*

2) *Onderzoeksnota*

Het college van burgemeester en wethouders

de secretaris

de burgemeester

² De crisisopvang wordt door bureau jeugdzorg ingezet voor minderjarigen die niet bij bureau jeugdzorg bekend zijn (geen hulpverleningsindicatie hebben en geen toegewezen voogd) en die zich met (persoonlijke en/of thuisproblemen) melden voor opvang bij Spaarnezicht.

³ Met de stelselherziening i.c. de transitie van de provinciale jeugdzorgtaken naar de gemeente(n) zullen de investeringen in beleid en uitvoering alsmede de inzet van middelen grotendeels verschuiven van curatief naar preventief. In aanloop naar de stelselherziening is een start gemaakt met de ontwikkeling van de Centra voor Jeugd en Gezin. Met ingang van het nieuwe schooljaar 2011/2012 wordt passend onderwijs en de nieuwe zorgstructuur voor scholen ingevoerd. Dit zijn fundamentele wijzigingen: belangrijke eerste en grote stappen naar het anders organiseren van onze jeugdzorg. Volgende stappen zijn het versterken en intensiveren van de preventie. Onderdeel hiervan is het ontwikkelen en nemen van maatregelen om de oorzaken die ten grondslag liggen aan de zwerfjongerenproblematiek te reduceren.